

Vzpomínky

Francouzskému jazyku jsem se začal učit (zčásti na podnět svého spolužáka Pavla Jerie a spolu s ním) u mladší dcery faráře Bedřicha Jerie, Věry Jerieové (která si po nějakém čase vzala Zdeňka Vojtěchovského a odstěhovala se do Náchoda, kde „Vojta“ učil na střední škole). A spolu s Pavlem jsme začali chodit na soukromé hodiny k Švýcarce rodem, Mlle Favre (a říkali jsme jí Madame, protože už byla v letech). Po nějakém čase Pavel přestal chodit a já jsem k ní chodil ještě nějakou dobu dál sám. Zvláštností Mme Favre, která dostala od Němců povolení v Protektorátu nadále učit (a mohla dokonce každým rokem o prázdninách zajet ke svým příbuzným do Švýcarska), byl důraz na co nejlepší výslovnost, takže jsem se několik týdnů učil v každé volné chvíli vyslovovat nejen různá francouzská „r“, ale také různá „e“ a tak dále (a dodnes si na své francouzské výslovnosti zakládám). Původně jsem se v tercií hlásil na francouzštinu, ale byli jsme (s Pavlem) v celé třídě jen dva, a tak jsme byli nuceni se nechat vzdělávat v angličtině. Já jsem na to reagoval tím, že jsem angličtinu sabotoval, takže mi náš třídní profesor Müller (po válce Marek) opětovně vyhrožoval, že mne nechá propadnout. (Ale nikdy to neudělal, dával mi jako nejhorší trojku; zřejmě mi nechtěl kazit vysvědčení, které jsem sice neměl excelentní, ale přece jen dost slušné. Ale ve francouzštině jsem usilovně pokračoval, takže když jsme se ocitli (jeli jsme v létě 1946 na studentskou výměnu do Anglie) v Calais před vstupem na palubu lodi, která nás pak převezla do Doveru, nemohl jsem si vybavit, jak říci „yes“ na nějakou otázku jednoho z důstojníků, kteří nás do lodi pouštěli. Souviselo to ovšem zčásti i s tím, že jsme v Paříži museli nechtěně dva dny (přesně dvě noci) čekat na vlak, který nás mohl odvézt do Calais (ten pravý, který nás měl přivést – samozřejmě po lodi – až do Londýna, byl zcela obsazený; po válce byly takové zmatky dost běžné). V Anglii jsem sice anglicky mluvit nakonec musel, ale na jednom z táborů jsem stále hovořil s francouzskými studenty, kterých tam přijelo hned téměř deset. Sice to trvalo jen asi týden, ale dozvěděl jsem se spoustu informací o francouzské „Fédé“, totiž Fédération Chrétienne des étudiants, speciálně pak o jejich sekretáři André Dumasovi. S tím jsem se pak setkal v únoru následujícího roku (1947) v belgickém Lustinu, kam jsem hned tři z Československa přijeli jako delegáti (z Brno to byl Gaďourek a z Hradce Králové Věra Vaňková). A tam jsem také po prvé poslouchal nadšeně přednášku Paula Ricoeura, v té době stále ještě profesora na Lyceu, které však krátce předtím odevzdal svou habilitační práci. V tom belgickém městečku šlo o konferenci – jak tomu říkali – „evropských lídrů“, a já jsem jediný z nás tří (ač nejmladší) diskutoval v obou jazycích (němčina tehdy byla nežádoucí, pro mě bohužel, neboť tu jsem ovládal nejlépe); a André Dumas mne pohotově (a s vylepšeními) překládal vždy do toho druhého jazyka.

(Písek, 151113-1.)